

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

LINDÅS KOMMUNE	
Klassering	
27. 03. 2014	
Ark. saksnr	Løpenr.
Saksh.	Tilgangskode

Statens strålevern
Norwegian Radiation Protection Authority

KOPI

Deres ref.

Vår ref.
2012/00253/425.1/HNA
Saksbeh. Henning Natvig tlf. 67162508

Vår dato
25. mars 2014

Oversendelse av klage fra Lindås kommune på Statens stråleverns vedtak om tillatelse til radioaktiv forurensning fra Norsk Gjenvinning Industri AS sitt anlegg på Mongstad

Lindås kommune klaget den 26. august 2013 på Statens stråleverns vedtak av 25. juni om tillatelse til radioaktiv forurensning fra Norsk Gjenvinning Industri AS sitt anlegg på Mongstad. Statens strålevern har behandlet klagen og kan ikke se at Lindås har fremlagt ny informasjon eller nye miljøfaglige argumenter i sin klage. Statens strålevern opprettholder sitt vedtak og oversender saken til departementet for avgjørelse.

Statens strålevern (Strålevernet) viser til klage fra Lindås kommune, datert 26. august 2013, på Strålevernets vedtak av 25. juni 2013 om tillatelse til radioaktiv forurensning fra Norsk Gjenvinning Industri AS sitt anlegg på Mongstad (NGI).

Strålevernets vedtak

I Strålevernets vedtak om tillatelse til radioaktiv forurensning fra NGI er det gitt tillatelse til utslipp av spylevann fra rengjøring av kontaminert utstyr som kan inneholde inntil 0,1 MBq av hver av de tre nuklidene ^{226}Ra , ^{228}Ra og ^{210}Pb , på visse vilkår.

Klagerens anførsel

Lindås kommune behandlet spørsmålet om klage på Strålevernets vedtak i Formannskapet den 22. august, og fattet følgende vedtak:

«Lindås kommune klagar på vedtaket frå Statens strålevern, datert 25.06.2013, om å gje løyve til radioaktiv ureining ved Norsk Gjenvinning Industri sitt anlegg på Mongstad. Lindås kommune meiner at utsleppet må lagrast eller deponerast på eigna stad og at det ikkje vert gjeve løyve til utslepp av radioaktivt spylevaten til Fensfjorden.»

Lindås kommune vil oppretthalde sitt krav om at det vert gjennomført ny reseipientundersøking for heile Fensfjorden og at det vert oppretta ei betre oversikt over dei samla utsleppa til fjorden, frå industri, næring, jordbruk, privat og offentleg verksemd.

Undersøking må synleggjera Fensfjorden sin typografi og utfordringa dette gjev med tanke på magasinerings av utslepp.

Det vert vist til tidligare høyringsuttale i saksutgreiinga under.»

Lindås kommune uttaler i sin klage at Strålevernet, etter deres mening, ikke har tatt hensyn til kravene i § 10 i naturmangfoldloven om at en påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for.

I sin klage uttaler Lindås kommune også at en tillatelse til utslipp av radioaktive stoffer vil medføre at deres planer om å kunne produsere drikkevann fra saltvann hentet fra Fensfjorden ikke vil kunne gjennomføres.

Kommentarer til klagen fra NGI

Klagen fra Lindås kommune ble oversendt NGI den 24. september 2013 for at NGI, som en del av Strålevernets saksbehandling, skulle få anledning til å gi sine kommentarer til klagen. NGI ga sine kommentarer til klagen i brev av 23. oktober 2013.

Til Lindås kommune sitt ønske om en ny resipientundersøkelse av Fensfjorden kommenterer NGI at de er av den oppfatning at den gjennomførte resipientundersøkelsen er grundig og gir et godt bilde av miljøtilstanden i området som utslippet kan påvirke. De mener derfor at foreliggende resipientundersøkelse bør være tilstrekkelig og peker på at det er utført en konsekvensutredning og sprednings- og fortynningsberegninger i 2012 som sikrer et oppdatert bilde av situasjonen.

Som kommentar til Lindås sin klage på at det ikke er vurdert å lagre og deponere utslippsvannet i noen form (lagring på tanker, deponering i fjellanlegg, innstøping i betong, etc.) og at det heller ikke er vurdert resirkulering av spylevannet som blir benyttet uttaler NGI at det fremgår av søknaden at bedriften vil iverksette en rekke tiltak for å sikre at mest mulig av de radioaktive partiklene blir samlet opp/sedimentert ut blant annet ved mellomlagring på tanker. De uttaler også at disse partiklene vil bli sendt til godkjent deponi for innstøping i betong i fjellanlegg. Når det gjelder punktet om resirkulering av spylevannet henviser de til søknaden hvor det er beskrevet at dette er noe de vil vurdere når de får mer erfaring med prosessen, og at dette vil kunne føre til at utslippsmengdene reduseres.

Til punktet i klagen om mulig plan om fremtidig drikkevannsforsyning fra et avsaltingsanlegg i Fensfjorden, og at det i den forbindelse også må vurderes faren for større punktutslipp og uhell som kan forekomme kommenterer NGI at etter deres mening viser søknaden med vedlegg og vurderingene fra Statens strålevern at slike punktutslipp er svært usannsynlige.

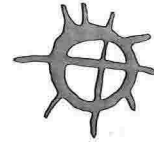
Strålevernets vurdering

Lindås har i sin klage kommentert noen av punktene i Strålevernets vurderinger i tillatelsen.

Lindås kommune uttaler i sin klage at Strålevernet ikke har tatt hensyn til kravet i § 10 i naturmangfoldloven hvor det heter:

«En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for.»

Strålevernet har vurdert de planlagte utslippene fra NGI ut fra den foreliggende konsekvensutredningen og de vurderingene av stråledoser til befolkning og biota fra utslipp av

radioaktivt vann, som NGI har fått utført hos Institutt for energiteknikk. På grunnlag av disse rapportene konkluderte Strålevernet med at de omsøkte utslippene fra rensing av utstyr kontaminert med naturlig forekommende radioaktive stoffer kunne tillates, og at de nevnte rapportene oppfyller kravene til vurderinger gitt i naturmangfoldloven.

Lindås kommune nevner også i sin klage at det er et arbeid i gang for å vurdere status for Norhordland vannområde, hvor Fensfjorden er et av områdene som er under vurdering, og peker på at det er uheldig med økte utslipp til fjorden før dens status er avklart.

Radioaktive stoffer er ikke omfattet av vanddirektivet, og inngår derfor ikke i de vurderingene av status som gjøres for de ulike vannområdene. Strålevernet vil likevel nevne at de opplysningene som ligger ute på nettstedet «Vann-nett.no» per i dag viser at den økologiske tilstanden i Fensfjorden er klassifisert som god, og at det ikke er noen risiko for at miljømålet ikke skal nås innen 2021.

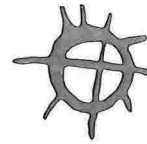
Lindås kommune opprettholder sitt krav fra høringsrunden om at det må bli gjennomført en ny resipientundersøkelse for hele Fensfjorden, og at det blir opprettet en bedre oversikt over de samlede utslippene til fjorden. De begrunner dette blant annet med at det har skjedd store endringer i utslippene til Fensfjorden siden den eksisterende resipientundersøkelsen ble gjennomført i 2009.

Statens strålevern mener at den foreliggende resipientvurderingen, sammen med konsekvensutredningen fra 2012 og de beregningene som NGI har fått utført av spredning og fortykning av utslippene samt vurderinger av stråledoser til befolkningen og biota i og rundt Fensfjorden, utgjør et tilstrekkelig grunnlag for vurderinger av eventuelle miljømessige effekter av utslippene fra NGS sitt anlegg.

Lindås kommune peker i sin klage på at de i sin hovedplan for drikkevannsforsyning for området har planer om å kunne produsere drikkevann fra saltvann hentet i Fensfjorden. De uttaler at de mener at de omdømmemessige effektene som et utslipp av radioaktivt spylevann vil gi, selv om det vitenskapelig bevist er ufarlig i gjennomsnittlige doser, er så skadelige for prosjektet at det ikke er gjennomførbart.

Strålevernet har i sin tillatelse vist til de sprednings og fortykningsberegningene som foreligger. Ut fra disse beregningene vil det skje en rask primærfortynning på 600 – 800 ganger, og avløpsvannet vil innlagres på mellom 15 og 20 meters dyp mindre enn 10 meter i horisontal avstand fra utslippspunktet. Etter innlagring vil det skje en videre transport og fortykning av avløpsvannet. Beregningene viser at i en avstand på om lag en km fra utslippsstedet vil avløpsvannet være fortynt 3500 – 5000 ganger.

Dersom Lindås kommune skal etablere drikkevannsforsyning hvor de skal benytte saltvann fra Fensfjorden vil det være naturlig å ta inn vann fra vesentlig større dyp enn utslippene fra NGI vil forekomme, både for å benytte vann som er under vannmasser med årlige algeoppblomstringer og for å ta inn vann fra dyp som er større enn utslippsdyp for forurenset avløpsvann fra annen industrivirksomhet i området. Et eventuelt inntak av vann fra Fensfjorden for produksjon av drikkevann vil derfor, etter Strålevernets syn, ikke bli direkte påvirket av utslippene av spylevann fra NGI.

Strålevernet mener derfor fortsatt at utslippene fra NGI sitt anlegg ikke isolert sett umuliggjør gjennomføringen av Lindås kommune sine planer for vannforsyning basert på vann fra Fensfjorden.

Lindås kommune sier i sin klage på vedtaket at de også vil peke på at det ikke er vurdert å endre utslippspunktet eller alternativ avhending av spylevannet fra virksomheten.

NGI omtaler i konsekvensutredningen av 31. 10 2012 at det valg av utslippspunkt er gjort med bakgrunn i Bergen og omland havnevesen sitt behov for mulighet til utvidelse av kaiområdet og dyppgående for innkommende skip og installasjoner. Strålevernet har forholdt seg til de opplysningene som NGI har gitt i konsekvensutredningen. Med den gode fortynningen av utslippsvannet, innlagring på 15 – 20 meters dyp og resultatene av IFEs vurderinger av stråledoser til befolkning og biota konkluderte vi med at utslippsdypet var tilstrekkelig stort til å unngå miljømessige ulemper av betydning av utslippet.

Lindås kommune uttrykker også at det etter deres mening finnes andre alternativer til å slippe ut spylevannet til resipient enn det som fremkommer av søknaden. De peker på at det for eksempel ikke er vurdert å lagre og deponere utslippsvannet i noen form (lagring på tanker, deponering i fjellanlegg innstøping i betong, etc), og at det heller ikke er vurdert å resirkulere spylevannet.

NGI har i sin søknad opplyst at de vil vurdere å benytte filtrert radioaktivt spylevann for rengjøring av utstyr som er kontaminert med radioaktive avleiringer. Strålevernet fant på den bakgrunn at det ikke var behov for å gi dette som et vilkår i tillatelsen, men vil følge dette opp i fremtidige tilsyn og annen oppfølging av virksomheten.

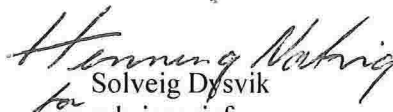
Strålevernet ser ikke lagring av store mengder forurenset vann på tanker som en hensiktsmessig permanent måte å håndtere dette vannet på, og er av den oppfatning at utslipp av spylevannet etter rensing er den beste løsningen i dette tilfellet.

Konklusjon

Strålevernet kan ikke se at Lindås kommune har fremlagt ny informasjon eller nye miljøfaglige argumenter i sin klage. Vi opprettholder vårt vedtak, og anbefaler derfor at klagen ikke tas til følge.

Vennlig hilsen

Kristin Elise Frogg
fagdirektør

Solveig Dyrsvik
seksjonssjef

*Vedlegg: Klage fra Lindås kommune på tillatelse til radioaktiv forurensning fra Norsk Gjenvinning Industri AS, Mongstad
Tillatelse til radioaktiv forurensning fra Norsk gjenvinning Industri AS, Mongstad*

*Kopi: Lindås kommune, Kvernhusmyrane 20, 5914 Isdalstø
Norsk Gjenvinning Industri AS, Postboks 567 Skøyen, 0214 Oslo*